

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології та соціології
Кафедра педагогічної та вікової психології

Пропедевтична практика: методичні рекомендації

підготовки: бакалавр

галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

напрямок підготовки: 053 Психологія

Луцьк – 2020

Пропедевтична практика: методичні рекомендації для студентів за напрямом підготовки 053 Психологія галузь знань: 0301 – Соціально-політичні науки затверджені на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології протокол № від вересня 2020 р.

Рекомендовано до друку науково-методичною Радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № від 2020р.)

Рецензенти:

Корнієнко І.О. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Мукачівського державного університету;

Федотова Т.В.. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології і соціології Волинського національного університету імені Лесі Українки

Гошовська Д.Т. Пропедевтична практика: методичні рекомендації для студентів факультету психології та соціології. - Луцьк, 2020.-15с.

Пропедевтична практика: методичні рекомендації містять теоретичні та практичні основи планування, проведення і підведення підсумків пропедевтичної практики для студентів факультету психології та соціології.

У методичних рекомендаціях детально розкриті вимоги до практики, особливості організації різних напрямків діяльності психолога та рекомендації щодо їх реалізації.

Дана розробка адресована для студентів та викладачів вищих навчальних закладів, психологів, вчителів різнотипних навчальних закладів.

ВСТУП

Пропедевтична практика є першою спробою практично заглибитись у специфіку діяльності психолога, дає можливість ознайомитись з основними напрямками роботи практичного психолога, засвоїти професійну культуру психолога, його майстерність, технології.

Мета пропедевтичної практики: ознайомлення з основними напрямками роботи практичного психолога, розвиток внутрішньої установки на професійну діяльність, закріплення та поглиблення теоретичних знань, а також формування професійних компетенцій майбутніх психологів.

Завданнями пропедевтичної практики є:

- Ознайомлення з основними формами та напрямками роботи психолога;
- Ознайомлення з організацією робочого кабінету (місця) психолога;
- Спостереження за проведенням діагностичної роботи психологом;
- Допомога психологу в підготовці до тестування та обробки даних;
- Спостереження за проведенням консультативної роботи психологом;
- Допомога в оформленні протоколу консультативної бесіди;
- Спостереження за поведінкою психолога та клієнта під час проведення консультації;
- Спостереження за проведенням психокорекційної роботи психолога;
- Участь у роботі тренінгової групи (можливість розігрування певної ролі за завданням психолога).

За результатами проходження практики студенти повинні

знати:

- основні відомчі нормативно-правові акти, які регламентують діяльність практичного психолога в установі (організації);
- функціональні обов'язки психолога установи (організації);
- основні механізми організації та проведення психологічних досліджень;
  - основні методи психологічних досліджень;
  - особливості вибору та застосування психодіагностичних методів у практичній діяльності психолога;

вміти:

- здійснювати підбір психодіагностичного інструментарію, необхідного для проведення психологічного дослідження;
- проводити психологічні обстеження, передбачені програмою практики;
- здійснювати обробку результатів дослідження і їх аналіз;
- узагальнювати та обґрунтовувати результати матеріалів практики.

2. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Підготовчий	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наставочне заняття. 2. Знайомство студентів з програмою практики. 3. Опрацювання необхідного теоретичного матеріалу. 4. Розподіл студентів за групами, закріплення керівників груп і баз проходження практики.
Ознайомлювальний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з базовою установою, визначеною для проходження практики. 2. Ознайомлення з основними відомчими нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність практичного психолога в установі (організації). 3. Ознайомлення з функціональними обов'язками психолога установи (організації). 4. Складання студентами календарного графіку проходження практики) і узгодження з керівником практики і психологом установи.
Основний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з основними формами та напрямками роботи психолога. 2. Ознайомлення з організацією робочого кабінету (місця) психолога. 3. Вивчення робочого графіка психолога. 4. Спостереження за проведенням діагностичної роботи психологом. 5. Допомога психологу в підготовці до тестування та обробки даних. 6. Спостереження за проведенням консультативної роботи психологом. 7. Спостереження за веденням консультацій психологом. 8. Допомога в оформленні протоколу консультативної бесіди.

	<p>9. Спостереження за поведінкою психолога та клієнта під час проведення консультації.</p> <p>10. Заповнення щоденника спостережень після консультації.</p> <p>11. Спостереження за проведенням психокорекційної роботи психолога.</p> <p>12. Участь у роботі тренінгової групи (можливість розігрування певної ролі за завданням психолога).</p> <p>13. Участь у проведенні групової дискусії (підготовка відповідних тем для групової дискусії).</p> <p>14. Опрацювання інших технік для проведення психокорекційної роботи.</p> <p>15. Спостереження за проведенням просвітницької роботи психологом.</p> <p>16. Опрацювання літератури на замовлення психолога установи.</p> <p>17. Допомога у підготовці матеріалів для проведення психологом тематичних бесід, наукових семінарів, лекцій.</p> <p>18. Допомога психологу у проведенні просвітницької роботи.</p>
Підсумковий	<p>1. Аналіз ефективності практики і пропозиції по удосконаленню її проведення.</p> <p>2. Оформлення щоденника практики та подання його на затвердження методисту і керівнику від бази практики.</p> <p>3. Оформлення та презентація на факультеті стінгазети з інформацією про проходження практики психолога – стажиста.</p> <p>4. Захист матеріалів практики.</p>

3. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

№з/п	Назва теми
1	Представлення рекламно-інформаційних матеріалів на базі практики (буклети, листівки, плакати, інформація про умови вступу, психологічні послуги, що надає факультет тощо). Інформування про проведення «Дня відкритих дверей» та профорієнтаційну програму «Відчуй себе студентом факультету психології» з метою популяризації спеціальності «Психологія».
2	Допомога в організації та проведенні профорієнтаційних заходів (круглі столи, тренінги, групові дискусії, лекції, профорієнтаційні бесіди, демонстрація слайдів, діагностика професійної спрямованості учнів, виховні заходи, сумісні вечори відпочинку, оформлення

	шкільних стінгазет із посиланням на сайт університету і факультету тощо) з метою популяризації спеціальності «Психологія».
3	Оформлення та презентація на факультеті стінгазети з інформацією про проходження пропедевтичної практики психолога – стажиста.

4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

№ з/п	Види робіт	Максимальне оцінювання в балах
1	Складання плану роботи (календарного графіку проходження практики)	10
2	Участь у психодіагностичних обстеженнях та обробці отриманих результатів	10
3	Аналіз графіку і основних форм роботи психолога	10
4	Участь у роботі тренінгової групи	10
5	Участь у проведенні групової дискусії	10
6	Допомога у підготовці матеріалів для проведення психологом тематичних бесід, наукових семінарів, лекцій	20
7	Оформлення матеріалів практики, заповнення щоденника. Захист матеріалів практики	30
	Разом у балах	100

Кожна з форм контролю оцінюються за 100-бальною системою. Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку

90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамова Г. С. Практическая психология: учебник для студентов вузов / Г. С. Абрамова. – Изд. 6-е, перераб. и доп. – М. : Академический проект, 2001. – 480 с.
2. Активные методы в работе психолога : Сб. науч. тр. / Отв.ред. И. В. Дубровина. – М., 2007. – 165 с.
3. Баскаков А. Я. Методология научного исследования / А. Я. Баскаков, А. В. Туленков. – К. : МАУП, 2002. – 158 с.
4. Болотова А. К. Прикладная психология : учеб. для вузов / А. К. Болотова – М. : Аспект Пресс, 2001. – 383 с.
5. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика / Л. Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2002. – 356 с.
6. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л. Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2002. – 528 с.
7. Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П. Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб) / Л. Ф. Бурлачук, Е. П. Савченко – К., 1995. – 100 с.
8. Галян І. М. Психодіагностика : навчальний посібник / І. М. Галян. – К. : Академвидав, 2009. – 464 с.
9. Горбатов Д. С. Практикум по психологическому исследованию / Д. С. Горбатов – Самара : Издательский Дом «БАХ-РАХ-М», 2000. – 248с.
10. Дружинин В. Н. Практика психологического исследования / В. Н. Дружинин – М., 2009. – 264 с.
11. Дуткевич Т. В. Практична психологія : вступ до спеціальності. – [навч. посібник для ВНЗ] / Т. В. Дуткевич, О. В. Савицька. – 2-е вид. – Київ, 2010. – 256 с.
12. Ковальчук В. В., Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 2-ге вид. перероблене і доповнене. – К.; ВД «Професіонал». – 214 с.
13. Марков В. Н. Психодиагностика : диагностика личностно-профессионального потенциала : учеб. пособие / В. Н. Марков – РАГС, 2005. – 72 с.
14. Методы социально-психологического исследования : учебное пособие для вузов / под ред. Т. В. Фоломеевой. – Кемерово : Юнити, 2002. – 277 с.

15. Мостова К. К. Соціально-психологічні аспекти підготовки студентів ВНЗ до практики / К. К. Мостова – К., 2008. – 62 с.
16. Наследов А. Д. Математические методы психологического исследования. Анализ и интерпретация данных : учеб. пособие / А. Д. Наследов. – 2-е изд., испр. и доп. – СПб. : Речь, 2006. – 392 с.
17. Немов Р. С. Психология / Р. С. Немов – М. : Просвещение, 1995. – 500 с.
18. Немов Р. С. Психология : словарь-справочник : В 2-х ч. Ч.1. / Р. С. Немов – М. : Владос-ПРЕСС, 2003. – 304 с.
19. Общая психодиагностика / под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина. – СПб. : Речь, 2000. – 420 с.
20. Основы практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. : підручник. – Київ : Либідь, 1999. – 536 с.
21. Основы психології : підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 2002. – 630 с.
22. Полтавченко Н. Г. Психологічне дослідження особистості / Н. Г. Полтавченко – К., 2007. – 231 с.
23. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової – К. : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 204 с.
24. Практикум по психологии профессиональной деятельности и менеджмента : учеб. пособие / под. ред. Г. С. Никифора, М. А. Дмитриевой, В. М. Сметкова. – 2-е изд. – СПб. : Изд-во ун-та, 2001. – 240 с.
25. Приходько Ю. О. Практична психологія : введення у професію : навч. посібник. – 2-е вид. / Юлія Олексіївна Приходько – К. : Каравела, 2010. – 232 с.
26. Психологія : підручник / За ред. Ю. Л. Трофімова – К. : Либідь, 2001. – 390 с.
27. Психологические тесты : В 2-х т. / Под. ред. А. А. Карелина. Т. 1. – М. : ВЛАДОС, 2003. – 248 с.
28. Робер М., Тильман Ф. Психология индивида и группы / М. Робер, Ф. Тильман – М. : Прогресс, 1998. – 256 с.
29. Романова, Е.С. Психодиагностика : учебное пособие для вузов по направлению и специальностям психологии / Е.С. Романова . – СПб. : Питер, 2006. – 400 с.
30. Русинка І. І. Психологія : навчальний посібник / І. І. Русинка – К. : Знання, 2007. – 367 с.
31. Туриніна О. Л. Практикум по психології : навч. посіб. – К. : МАУП, 2007. – 186 с.
32. Фетискин Н. П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп / Н. П. Фетискин, В. В. Козлов, Г. М. Мануйлов. – М. : Изд-во ин-та психотерапии, 2005. – 490 с.
33. Цехмістрова Г. С. Основы наукових досліджень : навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. – К. : ВД «Слово», 2003. – 185 с.
34. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія : навчальний посібник / Т. Ф. Цигульська – К. : Наукова думка, 2000. – 190 с.

35.Шейко В. М., Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. – 2-е вид., переробл. і доп / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання-Прес, 2007. – 154 с.

Допоміжна

1. Варій М. Й. Загальна психологія : навчальний посібник / Мирон Йосипович Варій. – К. : «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
2. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-ге вид. – К. : Каравела, 2007. – 400 с.
3. Гамезо М. В., Петрова Е. А., Орлова Л. М. Возрастная и педагогическая психология: учеб. пособие для студентов всех специальностей педагогических вузов / М. В. Гамезо, Е. А. Петрова, Л. М. Орлова. – М. : Педагогическое общество России, 2003. – 512 с.
4. Дубравська Д. М. Основи психології : навчальний посібник / Д. М. Дубравська.– Львів : Світ, 2001. – 280 с.
5. Загальна психологія : підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
6. Загальна психологія / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 704 с.
7. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : навчальний посібник / Т. С. Кириленко. – К. : Либідь, 2007. – 256 с.
8. Клименко В. В. Психологія творчості : навчальний посібник / В. В. Клименко. – К. : Центр навч. літератури, 2006. – 480 с.
9. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка : основні положення. Навчальний посібник / В. С. Лозниця. – К. : «ЕксОб», 1999. – 303 с.
10. Максименко С. Д., Соловієнко В. О. Загальна психологія : навчальний посібник / Сергій Дмитрович Максименко, Валентин Олександрович Соловієнко. – К. : МАУП, 2000. – 256 с.
11. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: у 2 т. : підручник / П. А. М'ясоїд. – К. : Алеута, 2011. – 496 с.
12. Основи психології : підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К. : Либідь, 2002. – 630 с.
13. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія : навчальний посібник / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К. : Академвидав, 2005. – 360 с.
14. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. : посібник – К. : Каравела, 2012. – 464 с.
15. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2005. – 520 с.
16. Столяренко Л. Д. Основы психологии / Л. Д. Столяренко. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. – 721 с.
17. Столяренко А. М. Психология и педагогика : учебное пособие. / А. М. Столяренко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 423 с.
18. Цимбалюк І. М. Психологія / І. М. Цимбалюк. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

(Зразок оформлення титульної сторінки до звітних матеріалів)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ**

**ЩОДЕННИК
ПРОХОДЖЕННЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ
ПРАКТИКИ**

студента (ки) _____ групи

_____
(прізвище та ім'я студента)

у термін з _____ до _____

База практики: _____
_____

Допущено до захисту
МП

_____
(бази практики)

_____
(Керівник установи)

Керівник від бази практики

_____
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

_____
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

**Звіт студента про проходження пропедевтичної практики психолога -
стажиста**

Керівник від бази практики

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

**Відгук керівника практикою від базової установи
про роботу студента та оцінка його діяльності**

№ з/п	Види робіт	Максимальне оцінювання в балах
1	Складання плану роботи психолога-стажиста (календарного графіку проходження практики)	10
2	Участь у психодіагностичних обстеженнях та обробці отриманих результатів	10
3	Аналіз графіка й основних форм роботи психолога	10
4	Участь у роботі тренінгової групи	10
5	Участь у проведенні групової дискусії	10
6	Допомога у підготовці матеріалів для проведення психологом тематичних бесід, наукових семінарів, лекцій	20
7	Захист матеріалів практики	30
	Разом у балах	100

**Характеристика керівника від бази практики
на студента-практиканта**

Підпис керівника від бази практики _____
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

М.П.

“ ____ ” _____ 20 р.

Висновки керівника практики від факультету про роботу студента

Оцінка захисту матеріалів практики

Підпис керівника від факультету _____
(посада, підпис, прізвище)

Оцінка за практику _____

Підписи членів комісії _____

“ _____ ” _____ 20 р.